

Księgi Jakubowe albo Wielka podróż przez siedem granic, pięć języków i trzy duże religie, nie licząc tych małych : opowiadana przez zmarłych, a przez autorkę dopełniona metodą koniektury, z wielu rozmaitych ksiąg zaczerpnięta, a także wspomóżona imaginacją, która to jest największym naturalnym darem człowieka : mądrym dla memoryału, kompatriotom dla refleksji, laikom dla nauki, melancholikom zaś dla rozrywki / Olga Tokarczuk. – Wydanie pierwsze, dodruk. – Kraków, 2019

Spis treści

Prolog	906
I. KSIĘGA MGŁY	
1 1752, Rohatyn	904
2 O fatalnym resorze i kobiecej chorobie Katarzyny Kossakowskiej	884
O krwi na jedwabiach	882
Biały koniec stołu u starosty Łabęckiego	880
3 O Aszerze Rubinie i jego mrocznych myślach	873
Ul pszczeli, czyli dom i rodzina Szorów rohatyńskich	871
W bet midrasz	865
Jenta, czyli zły moment na śmierć	862
Co czytamy w Zoharze	858
O połkniętym amulecie	857
4 Mariasz i faraon	854
Polonia est paradisus Judaeorum...	851
O plebanii w Firlejowie i mieszkającym w niej grzesznym pasterzu	849
Ksiądz Chmielowski próbuje napisać list do JWM Pani Drużbackiej	839
Elżbieta Drużbacka pisze do księdza Chmielowskiego	838
Biskup Sołtyk pisze list do nuncjusza papieskiego	836
Zelik	832
II. KSIĘGA PIASKU	
5 O tym, jak ze zmęczenia Boga powstaje świat	826
RESZTKI, CZYLI O TYM, JAK ZE ZMĘCZENIA PODROŻĄ POWSTAJE OPOWIEŚĆ. PLSANE PRZEZ NACHMANA SAMUELA BEN LEWIEGO, RABINA Z BUSKA. O TYM, SKĄD SIĘ WZIAŁEM	821
MOJA MŁODOŚĆ	816
O KARAWANIE I JAK SPOTKAŁEM REB MORDKEGO	811
MÓJ POWRÓT NA PODOLE I DZIWNA WIZJA	808
O WYPRAWIE Z MORDECHAJEM DO SMYRNY ZA PRZYCZYNĄ SNU	
O KOZICH BOBKACH	807
6 O obcym weselnym gościu w białych pończochach i sandałach	801
Opowieść Nachmana, w której po raz pierwszy pojawia się Jakub	799

Szkoła Isochara i kim właściwie jest Bóg. Dalsza opowieść Nachmana ben Lewiego z Buska	793
O prostaku Jakubie i podatkach	789
O tym, jak Nachman pojawia się Nachmanowi, czyli nasiono ciemności i pestka światła	786
O kamieniach i biegunie ze straszną twarzą	784
O tym, jak Nachman trafia do Jenty i zasypia na podłodze przy jej łóżku	781
O dalszych wędrówkach Jenty w czasie	775
O strasznych skutkach zniknięcia amuletu	773
O czym mówi Zohar	771
Opowieść Pesele o koźle podhajeckim i dziwnej trawie	769
Ksiądz Chmielowski pisze do JWM Pani Družbackiej w styczniu 1753 roku, z Firlejowa	768
7 Historia Jenty	765
8 Miód, nie zjeść go za dużo, czyli nauki w szkole Isochara w Smyrnie, w kraju tureckim	751
RESZTKI. O TYM, CZYM ZAJMOWALIŚMY SIĘ W SMYRNI W ROKU ŻYDOWSKIM 5511 I JAK SPOTKALISMY MOLIWDĘ, A TAKŻE O TYM, ŻE DUCH JEST JAK IGŁA, KTÓRA ROBI W ŚWIECIE DZIURĄ	749
9 O weselu w Nikopolu, tajemnicy spod baldachimu i korzyściach z bycia obcym	737
W Krajowie. O handlu w święta i o Herszele, który staje przed dylematem wiśni	729
O perle i Chanie	724
10 jest ten, który zbiera zioła na górze Athos	721
11 Jak w mieście Krajowie Moliwda-Kossakowski spotyka Jakuba	713
Historia IWM Pana Moliwdy, Antoniego Kossakowskiego herbu Ślepowron, przydomek Korwin	710
O tym, co ciągnie ludzi do siebie, i pewne uzgodnienia na temat wędrówki dusz	706
Opowieść Jakuba o pierścieniu	701
RESZTKI. COŚMY ZOBACZYLI U BOGOMIŁOW MOLIWDY	699
12 O wyprawie Jakuba do grobu Natana z Gazy	693
O tym, jak Nachman podąża śladami Jakuba	692
O tym, jak Jakub mierzy się z Antychrystem	688
Jak wygląda ruach ha-kodesz, gdy duch schodzi w człowieka	685
O tym, dlaczego Saloniki nie lubią Jakuba	681
RESZTKI. O KŁĄTWIE SALONICKIEJ I LINIENIU JAKUBA	678
RESZTKI. O PRZESTAWIANIU TRÓJKĄTÓW	674
O SPOTKANIU z OJCEM JAKUBA W ROMANIU, A TAKŻE O STAROŚCIE I ZŁODZIEJU	671
O tańcu Jakuba	668

III. KSIĘGA DROGI

13 O ciepłym grudniu 1755 roku, czyli miesiącu tewet 5516, o kraju

Polin i zarazie w Mielnicy	662
Co widzą bystre oczy wszelkiego rodzaju szpiegów	659
„Trzech jest ukrytych przede mną, a o czwartym nie wiem”. Księga Przystów 30,18	655
Strażniczki Pańskie	651
RESZTKI NACHMANA Z BUSKA ZAPISYWANE W UKRYCIU PRZED JAKUBEM	649
O tajemniczych czynnościach w Lanckoroniu i niechętnym oku	646
Jak Gerszom ułowił odszczepieńców	644
O polskiej księżniczce Gitli Pinkasównie	643
O Pinkasie i jego wstydlivej rozpaczy	641
14 O biskupie kamienieckim Mikołaju Dembowski, który nie wie, że jest w całej sprawie efemerydą	639
O tym, jak ksiądz Chmielowski broni u biskupa swojego dobrego imienia	634
O czym pisze Elżbieta Drużbacka do księdza Chmielowskiego w lutym roku 1756 z Rzemienia nad Wisłoką	630
Ksiądz Chmielowski do Elżbiety Drużbackiej	629
Co Pinkas zapisuje, a co pozostaje niezapisane	626
O Seder ha-cherem, czyli porządku klątwy	623
O Jencie, która jest zawsze obecna i widzi wszystko	621
Biskup kamieniecki Mikołaj Dembowski pisze list do nuncjusza papieskiego Serry, jego sekretarz zaś dodaje jeszcze co nieco od siebie	617
Biskup Dembowski pisze do biskupa Sołtyka	614
Tymczasem zaś...	611
Jak spełniają się złe prorocтва macochy Gitli	610
15 Jak w Kamieńcu zmienia się dawny minaret w kolumnę z Matką Bożą	608
Nad czym rozmyśla biskup Dembowski przy goleniu	
O dwóch naturach Chai	602
Kształty nowych liter	599
O Krysie i jego planach na przyszłość	596
16 O roku 1757 i o tym, jak ustala się pewne prawdy przedwieczne latem w Kamieńcu Podolskim, na debacie kamienieckiej	594
O paleniu Talmudów	591
O tym, jak ksiądz Pikulski tłumaczy wysoko urodzonym zasady gematrii	588
O nowo powołanym arcybiskupie Dembowski, który szykuje się do drogi	585
O życiu zmarłej Jenty zimą 1757 roku, czyli tego, w którym spalono Talmud, a potem księgi niedawnych podpalaczy	581
O przygodach Aszera Rubina ze światłem, jego dziadka zaś - z wilkiem	576
O polskiej księżniczce w domu Aszera Rubina	572
O tym, jak okoliczności mogą stać na głowie. Katarzyna Kossakowska pisze do biskupa Kajetana Sołtyka	570
Pompa funebris. 29 stycznia 1758 roku	569
O rozlanej krwi i głodnych pijawkach	566

Pani Elżbieta Drużbacka do księdza Chmielowskiego, czyli o doskonałości form nieprecyzyjnych	564
Ksiądz dziekan Benedykt Chmielowski pisze do JWM Pani Elżbiety Drużbackiej	562
O niespodziewanym gościu, który nachodzi księdza Chmielowskiego w nocy	560
O jaskini w kształcie litery alef	559
17 RESZTKI. MOJE ROZTERKI SERCA	556
JAK NAMAWIALIŚMY JAKUBA W GIURGIU DO POWROTU DO POLSKI	552
Ksiądz Benedykt piele lebiodkę	541
Biegun	538
Opowieść bieguna. Żydowski czyściec	536
Jak kuzynostwo ustanawia wspólny front i wyrusza na wojnę	533
Moliwda rusza w drogę i ogląda królestwo luźnych ludzi	526
Jak Moliwda zostaje posłańcem w trudnej sprawie	523
O prawdzie użytecznej i prawdzie nieużytecznej oraz poczcie moździejkowej	519
Kossakowska, kasztelanowa kamieniecka, pisze do księdza biskupa lwowskiego Lubieńskiego, senatora	516
Ksiądz Pikulski pisze do księdza biskupa lwowskiego Lubieńskiego, Senatora	514
Antoni Moliwda-Kossakowski do Jego Ekscelencji biskupa Łubieńskiego	512
Noże i widelce	510
18 O tym, jak Iwanie, mała wieś nad Dniestrem, staje się republiką	508
O rękawach świętej koszuli Szabtaja Cwi	505
O tym, jak działa dotyk Jakuba	502
O czym rozmawiają kobiety przy skubaniu kur	501
Kto znajdzie się w kobiecym kręgu	500
Chmurny wzrok Chany wydobywa w Iwaniu następujące szczegóły	498
O tym, jak Moliwda wizytuje Iwanie	497
Łaska Boska, która woła z ciemności w światłość	489
Suplika do arcybiskupa Łubieńskiego	485
O tym, że boskość i grzeszność są ze sobą na trwałe związane	482
O Bogu	480
„Młynaż miele monke”	478

IV. KSIĘGA KOMETY

19 O komecie, która zawsze zapowiada koniec świata i sprowadza Szechinę	472
O Jankielu z Glinna i fatalnym zapachu mułu	469
O Cudzych Uczynkach, świętym milczeniu i innych zabawach Iwańskich	465
Opowieść o dwóch tablicach	460
RESZTKI. OSIEM MIESIĘCY WSPÓLNOTY PAŃSKIEJ W IWANIU	458
O DWÓJNI, TRÓJCY I CZWÓRCY	456
O gaszeniu świec	452

Człowiek, który nie ma kawałka własnej ziemi, właściwie nie jest człowiekiem	451
O masztalerzu i nauce języka polskiego	449
O nowych imionach	449
O Pinkasie, który schodzi do piekła w poszukiwaniu córki	447
Antoni Moliwda-Kossakowski pisze do Katarzyny Kossakowskiej	442
Katarzyna Kossakowska do Antoniego Moliwdy-Kossakowskiego	440
O krzyżu i tańcu w otchłani	439
20 Co widzi Jenta spod sklepienia katedry lwowskiej 17 lipca 1759 roku	437
O szczęściu rodzinnym Aszera	433
Siódmy punkt dysputy	431
Tajemny znak palcem i tajemny znak okiem	427
Katarzyna Kossakowska pisze do biskupa Kajetana Sołtyka	425
O kłopotach księdza Chmielowskiego	423
O Pinkasie, który nie rozumie, jaki popełnił grzech	421
O ludzkiej powodzi, która zalewa ulice Lwowa	418
Majorkowicze	416
Nachman i jego szata z dobrych uczynków	415
Rachunki księdza Mikulskiego i jarmark imion chrześcijańskich	413
O tym, co przydarza się księdzu Chmielowskiemu we Lwowie	411
Pod szyldem Drukarni Pawia Józefa Golczewskiego, Uprzywilejowanego Typographa Jego Królewskiej Mości	407
O właściwych proporcjach	403
Chrzest	400
O zgolonej brodzie Jakuba Franka i nowej twarzy, jaka się spod niej dobywa	399
21 O tym, jak jesienią 1759 roku nawiedza Lwów zaraza	397
Co Moliwda pisze do kuzynki, Katarzyny Kossakowskiej	391
Katarzyna Kossakowska ośmiela się niepokoić możnych tego świata	389
O deptaniu monet i zwracaniu nożem klucza żurawi	387
RESZTKI. U RADZIWIŁŁA	383
O SMUTNYCH WYDARZENIACH W LUBLINIE	379
22 Karczma na prawym brzegu Wisły	372
O wydarzeniach w Warszawie i o nuncjuszu papieskim	369
O Katarzynie i jej rządach w Warszawie	366
Katarzyna Kossakowska pisze do kuzyna	363
Co podano na kolację wigilijną u Kossakowskiej	362
Awacza i dwie lalki	359
Lalka dla Salusi Łabęckiej. Opowieści księdza Chmielowskiego o bibliotece i uroczystym chrzcie	358
Ksiądz Gaudenty Pikulski, bernardyn, przesłuchuje naiwnych	352
Ksiądz Gaudenty Pikulski pisze do prymasa łubieńskiego	348
Chabrowy żupan i czerwony kontusz	345
Co się działo w Warszawie, gdy Jakub zniknął	344
Plujcie na ten ogień	342

Ocean pytań, który pogrąża nawet najsilniejszy okręt	340
23 Jak się poluje u Hieronima Floriana Radziwiłła	331
RESZTKI. O TRZECH DROGACH OPOWIEŚCI I O TYM, ŻE OPOWIADANIE BYWA UCZYNNIEM	326
Chano, rozważ w sercu	320
V. KSIĘGA METALU I SIARKI	
24 Machina mesjańska, jak działa	316
O tym, jak w lutową noc 1760 roku Jakub przybywa do Częstochowy	315
Jak wygląda więzienie Jakuba	312
Biczownicy	309
Obraz święty, który ukrywa, a nie odkrywa	306
List po polsku	303
Odwiedziny w klasztorze	302
Upupa dicit	297
O tym, jak Jakub uczy się czytać i skąd się wzięli Polacy	295
O tym, jak Jan Wołowski i Mateusz Matuszewski jako następni przyjeżdżają do Częstochowy w listopadzie 1760 roku	294
Drużbacka do Księdza Benedykta Chmielowskiego Dziekana Rohatyńskiego, Tarnów, Boże Narodzenie 1760 roku	292
Ciężkie złote serce Elżbiety Drużbackiej ofiarowane Czarnej Madonnie	291
25 Jenta śpi pod skrzydłami bociana	288
O tym, jak Jenta mierzy groby	286
List Nachmana Jakubowskiego do Pana w Częstochowie	285
Podarunki od Beszta	280
Modrzewiowy dwór w Wojśławicach i zęby Zwierzchowskiego	277
O kaźni i klątwie	275
Jak wróży Chaja	272
Edom chwieje się w posadach	271
O tym, jak bezkrólewie przekłada się na ruch powozów na Krakowskim Przedmieściu	269
Pinkas redaguje Documenta Judaeos	268
Kogo to Pinkas spotyka na targu we Lwowie	266
Zwierciadło i zwykłe szkło	265
Życie codzienne w więzieniu i o trzymaniu dzieci w pudełku	260
Dziura do przepaści, czyli odwiedziny Towy i jego syna Chaima Turka w 1765 roku	256
Elżbieta Drużbacka pisze z klasztoru Bernardynek w Tarnowie ostatni list do księdza kanonika Benedykta Chmielowskiego w Firlejowie	250
O powrocie Moliwdy do życia	247
O wędrujących jaskiniach	243
O nieudanych poselstwach i historii, która oblega klasztorne mury	240
O odejściu Imości Chany w lutym 1770 roku i miejscu jej wiecznego spoczynku	234
RESZTKI. STAN OBLĘŻENIA	231

VI. KSIĘGA DALEKIEGO KRAJU

26 Jenta czyta paszporty	226
O rodzinie Dobruszków w Prossnitz	222
O nowym życiu w Brünn i tykaniu zegarków	218
O Moszem Dobruszce i uczcie Lewiatana	212
O domu przy katedrze i dostawie panien	208
RESZTKI. JAK W MĘTNEJ WODZIE RYBY ŁOWIĆ	203
SŁOWA PAŃSKIE	198
Ptaszek, który wyskakuje z tabakierki	196
Tysiąc komplementów, czyli o ślubie Moszego Dobruszki vel Thomasa von Schönfelda	193
O cesarzu i ludziach zewsząd i znikąd	191
O niedźwiedziu ze snu Awaczy Frank	188
O życiu na wysokościach	186
Maszyna, która gra w szachy	183
27 Jak Nachman Piotr Jakubowski został ambasadorem	178
Powrót biskupa Sołtyka	175
Co się dzieje w machnie Pańskiej w Warszawie	174
Anzeige, czyli doniesienie	167
Kawa z mlekiem, skutki picia	164
Ruptura i słowa Pańskie	158
O pociągu do tajemniczych eksperymentów na materii	155
Wszystkie odmiany popiołu, czyli jak zrobić złoto domowym sposobem	151
Jak widzą świat Pańskie sny	149
O Franciszku Wołowskim w zalotach	146
O Samuelu Ascherbachu, synu Gitli i Aszera	146
28 Aszer w kawiarni wiedeńskiej albo Was ist Aufklärung? 1784	142
O zdrowotnych aspektach prorokowania	136
O figurkach z chleba	134
Odrzucone oświadczyzny Franciszka Wołowskiego młodszego	132
Ostatnia audyencja u cesarza	130
Thomas von Schönfeld i jego gry	128
RESZTKI. SYNOWIE JAKUBA FRANKA. MOLIWDA	123
OSTATNIE DNI W BRÜNN	118
Moliwda w poszukiwaniu środka swojego życia	115
Dalszy ciąg historii Antoniego Kossakowskiego zwanego Moliwdą	111
29 O owadzie ludku, który zasiedla Offenbach nad Menem	105
O Schlossie isemburskim i jego zziębniętych mieszkańcach	103
O gotowanych jajkach i księciu Lubomirskim	100
Jak wilczyca Zwierzchowska trzyma porządku w zamku	96
Nóż wysadzany turkusami	94
O domku dla lalek	90
Niebezpieczny zapach maliniaku i muszkatelu	88
O wielkich planach Thomasa von Schönfelda	82

Kim jest Pan, kiedy nie jest już tym, kim jest	79
O grzechach Rocha Franka	76
O neszika, boskim pocałunku	74
Plotki, listy, donosy, ukazy, raporty	70
30 Śmierć polskiej księżniczki, krok po kroku	67
Warszawski stół na trzydzieści osób	63
O życiu sposobem zwyczajnym	62
Heiliger Weg nach Offenbach	60
O kobietach, które moczą nogi	53
RESZTKI. O ŚWIETLE	50

VII. KSIĘGA IMION

31 Jakubowski i księgi śmierci	42
Ewa Frank ratuje Offenbach od grabieży napoleońskiej	40
Czaszka	39
O spotkaniu w Wiedniu	38
Samuel Ascherbach i jego siostry	37
Biblioteka Braci Załuskich i ksiądz kanonik	36
Benedykt Chmielowski	
Męczeństwo Juniusa Freya	35
Dzieci	32
Śliczna mała dziewczynka gra na szpinecie	30
O pewnym manuskrypcie	29
Wędrowni Nowych Aten	28
Jenta	27

Nota bibliograficzna	18

Podziękowania	22